

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitók sorra 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Az árvatári ügyek rendezése.

Többször volt már alkalmunk megemlékezni arról, hogy Latinovits Pál főispán kezdeményezésére és szigorú ellenőrzése mellett a vármegyei árvaszék a régi és még a községi kezeléshöz származó árvatári hiányok, illetve behajthatatlan követelések rendezését napirendre tűzte.

Regisztráltuk, hogy az árvaszék által a helyszínére kiküldött bizottság serényen dolgozik és az évtizedes mulasztásokat ernyedetlen buzgósággal igyekezik a főispán utasításai szerint pótolni.

A munka szépen halad, az eddigi eredmény kedvező és kielégítő és így alapos a remény, hogy Latinovits Pál főispán ismert és tisztelt buzgósága e téren is teljes sikert arat.

A rendezési munkálatokról a belügyminiszterium is tudomást nyert és nemcsak a támogatását helyezte kilátásba, hanem teljes elismerését fejezte már is ki, úgy általában a rendezési munkálatok szigorú és erélyes megkezdése, valamint az eddig elért komoly és szép eredmények felett.

Latinovits Pál főispánhoz a napokban érkezett le a belügyminiszternek e tárgyban kelt legutóbbi leirata, amelyben a belügyminiszter a többek között így ír:

„Egyben nem mulasztathatom el, hogy elismerésemnek ne adják kifejezést a felett, hogy Méltóságod erélyes vezetése és ellenőrzése, továbbá a közvetlen közreműködők odaadó munkálkodása mellett immár helyes úton indult meg a községi gyámpénztárak rendezésének évtizedeken át elhanyagolt ügye.”

Jóleső örömmel konstatáljuk a belügyminiszter kitüntető elismerését. Vármegyénk közönsége ekként egyrészt meggyőződhet arról, hogy maga a miniszterium élénk érdeklődéssel viseltetik megénk legelhanyagoltabb és talán egyedül elhanyagolt ügye iránt, másrészt az érdekelt

községek és a nagyközönség újabb bizonyosságot meríthetnek ez ügyből is arra nézve, hogy a főispán, mint a vármegye minden ügyében, ugye ezen kérdésben is helyes alapokon, kellő gyorsasággal, kellő eréllyel és lelkiismeretességgel fáradozik és buzgólkodik.

A megye közönsége osztatlan elismeréssel és hálával adózik a főispánnak az ő lelkes és fáradhatlan tevékenységéért.

A végrehajtási törvény reformja. Az igazságügyminiszterium kodifikáló osztályában Lányi min. tanácsos vezetésével folyik a munka a végrehajtási törvény reformján, mely a polgári perrendtartással kapcsolatos. Nagyon fontos elv fog érvényesülni e novellában, hogy t. i. az alperes minél nagyobb védelmet találjon a törvény keretei közt, mert eddig sok esetben érdekei sem voltak kellőképpen megvédve. Nagy fontossággal bír a peres felekre az a terv is, hogy a végrehajtási eljárás egyszerűsített és ezzel olcsóbbá tétessék. Az ügyvédvallás tekintetében is a peres felekre nézve több kedvezményt fog tartalmazni az új törvényjavaslat. Igen fontos újítás lesz az is, hogy a bírósági végrehajtói állásra való kinevezés kvalifikációhoz lesz kötve, mert eddig nem volt, csupán csak a végrehajtói vizsga sikeres letétele kivántatott meg. Ezzel az intézkedéssel a bírósági végrehajtók régi vágya fog teljesedésebe jönni, mert ők kérelmeztek már évek óta, hogy ezt a nagy felelősséggel és intelligenciával járó állást bizonyos kvalifikációhoz kössék. Kezdetben úgy tervezték ugyan, hogy az érettségi vizsga kivántassék meg, de az eddigi tervek szerint hat középszintű sikeres elvégzése adja meg a szükséges kvalifikációt. Amint a novellával készen lesznek, az illetékes és érdekelt fórumoknak meg fogják küldeni a tervezetet azzal, hogy mondják el megjegyzéseiket s ha a vélemények együtt lesznek, akkor fogják meg egyszer átdolgozni az egyes vélemények felhasználásával. Valószínű, hogy e novella még ez évben a törvényhozás elé kerül.

Gazdasági munkások segítő pénztára. A földmivélségi miniszter a következő figyelmeztetést intézte a Bacs-Bodrogh várm. gazdasági együlethez: Az 1900. évi XVI. t. c. alapján a földmivélségi miniszter hatósága alatt 1901. január 1-én életbe lépett a gazdasági munkások és cselédek segítő pénztára. Ez a pénztár a végre való, hogy a földmives embert, aki napról-napra való keresményéből vagyont nem gyűjthet, megbiztosítja a felől, hogy sem neki, sem családjának soha sem kell irtalomkenyeren tengődni; mert a pénztár azon tagjait, a kiket baleset ér, ingyen gyógykezelési és őket naponként egy korona segélyben részesíti, ha

pedig a tag baleset következtében meghal, hátramaradt családjá 400 korona segélyt kap. Ha az elhalt tagnak családjá nincs, tisztes eltemetéséről a pénztár gondoskodik.

Vármegyénk kulturája.

I.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága által az 1901. évi vármegyei tanügy állapottát feltűntető nagyerdekű jelentésből, mely vármegyénk kulturáját markans vonásokban mutatja be: a következőket közöljük.

Tankötelezettség.

A tankötelesek az 1892. évi 53.240. sz. a. kelt miniszteri körrendelet értelmében minden községben és az azokhoz tartozó pusztákon megfelelő módon a rendes időben irattak össze.

A tankötelesek összeírását az összes községek beterveztették s a kir. tanfelügyelő a névszerinti összeírásokat kellőleg átvizsgálta. A mennyiben pedig az összeírás munkálatok az 1892. évi 57.914. sz. alatt kelt miniszteri körrendeletnek megfeleltek, azokat — az összeírt tankötelesek számának jegyzéke vétele után — az egyes községek előljárójának oly meghagyással adtuk ki, hogy a megfelelő példányok egyikét az iskolaszékekhez, illetve községi kisdóvodai felügy. bizottságokhoz tegyék át, ellenkező esetben pedig a pótösszeírást rendeltük el.

A vármegye területén a szab. kir. városok kivételével összesen 114.352 tanköteles gyermek iratott össze és pedig 6—12 éves fiú 38795, leány 39044, összesen 77.839; 13—15 éves fiú 18568, leány 17945, összesen 36513. Ezek közül vallásra nézve róm. kath. 72485, gör. kath. 2206, gör. kel. 21768, ev. ref. 4284, ág. ev. 11607, unitárius 45, izr. 1957, nyelvre nézve magyar 47943, német 33050, tót 5176, szerb 21768, bunyevác-sokak 4222 és ruthén 2193.

A beiskolázott tankötelesek B. mintájú naplója a tanulók összeírásáról történt egybevetés és a be nem iskolázott gyermekek névjegyzékének megállapítása után a kir. tanfelügyelőséghez beterveztetett.

Ezen adatok szerint iskolába járt és pedig mindennapi elemi iskolába 35991 fiú, 34890

A „BÁCSKA” tárcája.

Neked.

Kisértett már ezer alakban
Tündérligetben, kis kunyhóban
A boldogság meséje.
És én kergettem űzve, futva
Álmokra álmat, egyre, másra,
Jelszavam volt: előre!

A balsiker csüggedté nem tett,
Az álmokból erőt merített
A lelke, ha kifáradt.
És felvettem a barcot ujra,
Sorsommal büszkén dacolva
Jártam a vándor utat.

De haj! az idő fut és rombol,
Megfosztja fényes zománcától
A legszebb ábrándokat.
Lemondva fényről, hatalomról,
Nem kívánok én mást a sorsától:
Egy boldog kis kunyhót csak!

S elértem azt, mit szív elérhet
És mit fényvel fel nem cseréllek:
Hű szívet szívemért.
Most látom a lélek mily dőre,
Ha légvárakért fut előre
S jövőt kér jelenért!

Ah, utamon nyílnak a rózsák!
Álomnak is édes boldogság
S valónak édes álom!
Te vezetted lelkem a célhoz,
Te vezetted a boldogsághoz,
Te vagy a boldogságom!

Bányász W. Edith.

JULISKA LAKODALMÁRA.

Juliska te! Ezt irtad édes a mamának: Szívesen értesitem Karola néniét arról, hogy esküvőm a jövő hét szombatián lesz, melyre úgy magam, mint a papa és mama nevében is valamennyiüket rokoni szeretettel meghívom, különösen kikötve azt, hogy Karsai fiukat is hozzák magukkal, mert azóta, hogy kedves közelükből 15 évvel ezelőtt elköltöztünk, azt a gyereket nem láttuk, de még csak híret sem hallottuk.

Ugy-e Juliska, te azt hiszed, én még mindig olyan apró emberke vagyok, hogy a mama visz magával? Barátom akkor nagyon tévedsz, mert nekem már bajuszom is van, még pedig meglehetősen nagy, s szakállam is lehetne, ha akarnám.

Csak azt gondold el, mennyire megnőttél azóta, hogy együtt jártunk óvodába és én néked udvaroltam: szinte már 24 esztendő vagy; én pedig mindig idősebb voltam nálad 2 egész esztendővel, ebből könnyen kiszámíthatod, hogy már egészen megemberkedtem.

Ugy bizony, én nyolc esztendő óta magam lábán járok, vagyis jobban mondva botorkálok s jóformán én vinném a mamát, nem pedig ő engem, ha ugyan elmenének hozzátok.

Mert lelkem galambom, nem megyek ám én el a te lakodalmadra.

Tudod miért? Mert leköt a hivatal, a hivatal. Ti lányok ezt nem értitek. A ti életek csupa poézis.

Te szépen elgondoltad, hogy irsz nekünk, meghívsz bennünket s mi azonnal fölülünk a vonatra és röpillünk hozzátok: ez a poézis.

Én pedig azt írom néked, hogy nem mehetek el a lakodalmadra, mert hivatásom köti: ez a próza.

A hivatás a legnagyobb próza, de éppen azért legkomolyabban is kell venni.

Azért ne okozzon neked szomorúságot, ha én nem lehetek ottan; nem kell abból olyan nagy dolgot csinálni, ha valaki nem mehet el a más lakodalma; lásd, hány ember van, akit az élet annyira magával ragad, hogy még a saját lakodalma sem ér rá elmenni s egyszer csak azon veszi magát észre, hogy agglegény.

Ez ám csak a bolond dolog ugy-e?!

De ha nem is mehetek el hozzátok, ott leszek én mégis jó kívánságaimmal a te lakodalmodon. Óhajtanék azonban emellett még egy jó tanácsot is adni, melyet elfogadni kötelességed, minthogy idősebb vagyok nálad és én vagyok a te egyetlen unokabátyád.

Egészen kicsiny korodban egy kevésbé jó hajlandóságot fedeztem fel benned, mely, szeretem hinni, nem nőtt fel veled együtt; mégis ha némi árnyékot vetett volna szívedben, figyelmeztetlek rá, hogy mindenkor elkerülhesd, fogadd tehát tőlem jó szívet.

Lehettem úgy hat esztendő, te pedig valami négyecske. Házunkban laktatok, együtt jártunk óvodába s szerettük egymást kegyetlenül.

Volt neked egy karmazsin piros téli kabátod hozzávaló kapizsonnal, mely nekem nagyon tetszett: úgy éreztem magamban, hogy addig nem nyugszom, míg abban a kabátban a kocsint közepén néhányszor meg nem hemperedem.

Azonban nyáron, mikor olyan gyönyörű por van, a téli ruhák el vannak zárva. Sokáig vártam az alkalomra, de csak nem jött, keseredett szívvel lemondtam tehát ábrándjaimról.

De mégis! Itt a Nagyszombat nap, a bucsú napja. Nagy tisztogatás volt előtte nálatok is, nálunk is.

A téli ruhák is kikerültek az udvarra szellőzés végett. Képzelted örömemet, mikor megláttam a piros kabátot.

Ebéd után lesbe álltam az udvaron s mikor senkit sem láttam, a fejemre buztam a kapizsont s a kabátot meneközben magamra öltve futottam ki az utcára.

Nem látott meg senki, csak éppen a nagymama. A kertben böngészte a lugasokat, hogy lesz e a bucsúra érett szőlő.

Kiabált es szaladt is utánam, amennyire tőle tellett, de én akkor se láttam, se hallottam, hanem csak elváltam magam a kocsint közepén s magasabb élvezetek közt hempergettem a porban az utcán lévő pajtások nagy gyönyörűségére.

A nagymama tehát későn érkezett. Azaz hogy éppen idejében, mert néhány pillanattal előbb ráncigált

leány, összesen 70881, általános ismétlőiskolába 7941 fiú, 8617 leány, összesen 16558, gazdasági ismétlő iskolába 4035 fiú, 3168 leány, iparos tanonc iskolába 2645 fiú, a 13—15 éves tanuló közt tehát összesen 26406, polg. és felső népiskolába 382 fiú, 258 leány, összesen 640; és a tankötelekben levők közül középiskolákba 427. Az iskolákba járt tanköteles gyermekek főösszege tehát 98354. Az iskolákba járt tanulók közül vallásra nézve volt római kath. 62326, gör. kath. 1771, gör. kel. 17299, ev. ref. 3941, ág. ev. 11269 és izr. 1750, nyelvre nézve magyar 38945, német 32644, tót 4396, szerb 17299, bunyevác-sokac 3299 és ruthén 1771, iskolába nem járt fiú 5942, leány 10056, összesen 15998.

Az iskolákba nem járó tankötelesek beiskolázása iránt a kellő intézkedések mindenütt foganatba vettek.

Vármegyénk területén azonban a tankötelezettségi törvény pontos végrehajtása, illetve az összes tanköteles gyermekeknek beiskoláztatása leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, a mennyiben számos község nagyterjedésű határaiban a tanyák egymástól jobbra oly távolságra esnek, hogy ezeken a tanyákon csak némileg is benépesíthető iskolák ez idő szerint nem létesíthetők. A napirenden levő tagosítás pedig ebben a vármegyében mindinkább újabb és újabb nehézségeket gördít a tankötelezettségi törvény szigorú végrehajtása elé.

Az iskolamulasztók kimutatásait az iskolaszékek a községi eljárásokhoz két hetenkint megküldték.

Az iskolamulasztók szülei ellen az eljárások összesen 61 községben alkalmazták a törvényben rendelt bírságot. A többi községben a nép szegénysége miatt a pénzbírság nem volt alkalmazható.

A lefolyt 1900/901. tanévben összesen 7426 igazolatlan félényi mulasztás volt kimutatva.

A behajtott bírságpénzek összege 1630 koronát tett ki. A bírságpénzek behajthatlansága esetén a szülők az iskola épületek és faiskolák körül közmunkákra alkalmaztattak.

A népoktatási törvény 4. §-ában érintett gyámkielrendelésre szükség nem volt.

A bírságpénzek a szegény tanulók segélyezésére, taneszközök beszerzésére, vagy az iskolai könyvtár gyarapítására lettek fordítva.

A magántanításban részesülő gyermekekről 48 községben vezették a D. mintájú nyilvántartási naplókat. A magántanulók rendszerint nyilvános iskolákban tettek vizsgálatot.

Iskolák.

A vármegye területén a szab. kir. és törvh. j. felruházott városokon kívül összesen 382 népoktatási intézet létezett és pedig: állami 15, községi 66, róm. kath. 159, gör. kath. 1, gör. kel. 58, ev. ref. 15, ág. ev. 33, izr. 33, társulati 2 és magán 1, melyek közül, miután a foganatba vett intézkedések következtében a kifogás alá esett bogyáni róm. kath. és bács-petrovovszelói gör. kel. iskola megfelelő elhelyezése biztosított és N.-Palánkán a fennállott társulati

iskola megszűnt, ez időszereint csak a bács-gyurgyeói és ó-verbázi áll. elemi iskolák bérelt tantermei, továbbá Begecs, Bogyánban a gör. kel. iskola, Csonopla községben a róm. kath. elemi iskola 2 tanterme, Katymáron a róm. kath. iskola 1 terme, Kiszács községben a gör. kel. iskola, Mohol határában levő két tanyai iskola, B.-Monostorszeghen a közs. el. iskola 2 terme, Tovarsován a gör. kel., Bajsán a gör. kel. és az ág. ev. iskola 1—1 tanterme, Kernyaján a r. kath. el. iskola 2 tanterme, Deszpot-Szt-Ivánon a gör. kel. iskola 1 tanterme és B.-Petrovovszelón a szállási iskolák bérelt tantermei nem felelnek meg az 1868. évi 38. t. c. 27. §-ban előírt építkezési feltételeknek.

Ezen fogyatkozások is fokozatosan el fognak hátrálni, egyrészt, mivel Moholon a tanyai iskolák célszerű elhelyezése folyamatban van, B.-Monostorszegh községben az állami iskola szervezésével 5 új tanterem felállítása elhatározott, Kernyaján és Katymáron egy új iskolai épület felállítása tervbe vétetett; másrészt pedig, mivel az illetékes egyházi főhatóság bizonyára nem fog késedelmeskedni a felsorolt gör. kel. iskolai épületeken észlelt hiányok elhárítását célzó intézkedések foganatba vételével.

A baracska közs. iskola felszerelése kiegészítve, a bogyáni, kiszácsi, bajsai, deszp. szt.-iváni, paragai és parabutyi gör. kel., a kucurai ev. ref., a moholi (nagyvölgyi és töviskei) szállási iskolák felszerelése még hiányos ugyan, de a legszükségesebb taneszközökkel ezen iskolák is rendelkeznek.

A megye minden községében létezik elemi iskola s az itt-ott szükségessé vált új tantermek felállítása folyamatban van. A múlt évben Német-Palánka községben 1 áll. polg. fiú és leány és 1 róm. kath. el. leány iskola, egyéb községekben pedig 10 új tanítói állás szerveztetett; némely község azonban nem képes a még szükséges tanítói állások szervezésének költségeit viselni.

A kir. tanfelügyelőnek egyik kiváló törekvését képezi ezekben a községekben állami iskolák szervezését biztosítani. Így B.-Martonos Csantavér községekben 3—3 osztatlan, B.-Monostorszegen az 5 tanítói községi iskolának államosítása és 3 új tanítói állomással való kibővítése, valamint Kis-Kér községben egy-egy új állami iskola szervezése iránt a tárgyalások folyamatban, illetve Bodrogh-Monostorszegh és Csantavér községben már a befejezés stádiumában vannak, amennyiben ezekben a községekben a felajánlott községi hozzájárulások elfogadása mellett az állami iskoláknak a f. évi szeptember havában való megnyitása már engedélyeztetett.

A volt határörvidéki községeken kívül, melyekben mindenütt iskolai, nevelési és képzési alap van, 53 község bir az 1868. 38. t. c. 38—39. §-a értelmében létrejött községi iskolai alapvagyonnal; az alapvagyon kezelésére vonatkozó számadásokat a községek B.-Bukin, B.-Szt.-Tamás és Bikity kivételével rendszeren beteszítik.

A megye területén létező állami iskolákban az oktatás átlagos eredménye teljesen megfelel a várakozásnak; 65 községi, 156 róm. kath., 41 gör. kel., 15 ev. ref., 27 ág. ev., 34 izr., 2 tár-

sulati és 1 magán iskolában a tanítási eredmény jónak, 1 községi, 1 róm. kath., 1 gör. kath., 17 gör. kel., valamint 6 ág. ev. tót iskolában pedig középserűnek mondható.

Örömmel konstatálhatjuk, hogy Bács-Bodrogh vármegye területén nem létezik iskola, a melyben a magyar nyelv nem taníthatnák, sőt számos, kizárólag idegen ajkú gyermekek által látogatott iskolában immár magyar a tanítás nyelve. E téren a községi, valamint a r. kath., ev. ref. és ág. ev. német iskolák nagy többsége nemes versenyre kelnek egymással.

Újabb idő óta egy némely gör. kel. és ág. evang. tót iskolában is intenzívebb ápolásban részesül a magyar nyelv tanítása. És hogy a szerb iskolákban a magyar beszédet nem sajátítják el a gyermekek, az nagyrészt az illetékes egyházi főhatóság által kiadott tantervben előírt követelményekhez való merev ragaszkodásnak tulajdonítandó.

A hit- és erkölcs tanítást az egyes felekezetek lelkesen mindenütt ellátták; a tanítók a felekezeti iskolákban segédkeztek az oktatásban.

Ismétlő iskolai tanfolyamok Borsód, Kis-Szállás községekben, továbbá az izr. elemi iskoláknál nem voltak szervezve.

Az újtemplom érdekében.

— Saját tudósítónktól. —

A zombori újtemplom építő bizottság egy küldöttsége tisztelget szombaton délelőtt Latinovits Pál főispánnal és kérte magas támogatását a vallásos szent cél mielőbbi megvalósítása érdekében.

A küldöttséget Hauke Imre polgármester, az építőbizottság buzgó elnöke vezette és tagjai voltak a következők: Falcione Lőrinc, Falcione Gusztáv, id. Heindhofer Robert, dr. Donoszlovits Vilmos, Odry János, Latinovits Szaniszló.

Latinovits Pál főispán a küldöttség előtt az elfogadó teremben megjelent, Hauke Imre polgármester tolmácsolta szép szavakban az építő bizottság kérését. Kérte a főispánt, hogy az immár majdnem félszázad óta épülő újtemplom érdekében vegye pártfogásába és közbenjárásával járuljon hozzá, hogy a zombori r. kath. híveinek régi óhaja végre teljesedéseben menjen. Beszéde oda konkludált, hogy Latinovits Pál főispán eszközölje ki a kultuszminiszternél, a templom további építésének a vallásalapból való támogatását, segélyezését.

Latinovits Pál főispán válaszában kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel áll az építő bizottságnak rendelkezésére.

Ő maga is büszke vallásosságára, mert szíve mélyén érzi, hogy a vallástalan ember olyan, mint a hullámokba sodort hajó, melynek nincsen irányítója és elvész az élet viharában. A vallástalanság szülő anyja minden társadalmi bajnak.

Örömmel áll az újtemplom építő bizottság rendelkezésére, teljesíteni fogja a zomboriak kívánságát és boldog lesz, ha hozzájárulhat azon régi óhaj teljesüléséhez, hogy a megye székvárosában, már majdnem gúny tárgyává lett „újtemplom” végre felépüljön.

Kijelentette a főispán, hogy az egész vármegyében az adományok gyűjtésére ő maga személyesen azonnal megindítja a mozgalmat, sőt személyesen fog közbenjárni a vármegye gazdag nagybirtokosainak az újtemplom érdekében.

Felhívta Hauke Imre polgármestert, hogy a bizottság kérését foglalja egy memorandumba. Ő készségesen vezeti a küldöttséget Wlassits miniszter elé; ezen kívül még Széll Kálmán miniszterelnök előtt is ki fogja fejezni az újtemplom szükségességét és oda fog törekedni, hogy a vallásalapból megfelelő összeg adományoztassék az új

fel a kocsiútról, semhogy egy a sarkon hirtelen befordult kocsi a nyakamon keresztül hajtani parkodott volna.

Ezen tettemért többszörösen kihúztam a lutrit. Először is a nagymama még ott helyben kiporolta rajtam a kabátot; aztán karonfogva bevezetett, elővette a vesszőt és kiadta a második porciót, melyhez én, hogy meglegyen a formája, tőlem feltehetőleg visítottam. Hangjaira összecsendül az egész ház s mikor te megtudtad a dolgok állását, elkezdted sírni. Azaz debogy sirtál! Rátetted két kezét az arcodra, de úgy hogy az újaid között keresztül láttál és így bögedeztél, mert nem jött köny a szemedből s lested, hogy engem vernek-e, pedig akkor már kétszer kikaptam. De mégis a mama harmadszor is megvert a vesszővel, nehogy anyád, az én nagynéném azt mondhasa, hogy nekem mindent elűznek.

Mikor te láttad, hogy a mama hozza a vesszőt, elkezdted nevetni, ürteltél az én káromra, én pedig megkeményíttem szívemet és most már csak azért sem sirtam.

Hogy először a kabátért vert meg a nagymama, az kétségtelen; másodsor valószínűleg azért, mert a kocsi át akart menni a nyakamon, pedig én arról nem tehetek; harmadszor pedig miattad kaptam ki, te kócos.

Látod Juliska ez az, amire én figyelmeztetni akarlak. Te úgy tetted magad, mintha sírnál, csak hogy engem megverjenek.

Pedig a tettetés egy neme a hazugságnak, sőt rosszabb annál, mert aki már tetteiben is hazudik, az a szóbeli hazugságon okvetlenül túlesett.

Lehet, hogy ezt neked megmondanom gorombaság, de igaz. Vagy azt hiszed talán, hogy nem igaz? Mondok egy másik esetet, amelyből egészen világosan kiténik a te akkori csalafintaságod.

Együtt mentünk az óvodába s a Granárium sarkára érve találtunk egy gödört s mellette egy oszlopot, mely előtte való nap nem volt ott. A város állítottatott a sarokra egy új lámpát s az a gödör a lámpaoszlop számára volt ásva.

Te azt mondtad, hogy nem merek bele ugrani a gödörbe. Én azt feleltem, hogy ha bedobod az uszonára való almádat, én kihozom neked. Azt hittem, nem mered bele dobni. Pedig bele dobtad, én utána ugrottam és kiadtam neked; de magam már nem birtam kimászni a gödörből.

Próbálgattam sokáig, te is akartál rajtam segíteni, de nem ment sehogysem. Kifáradva ültem le a gödör fenekére, te pedig a partjára és sirtunk mindketten, míg nem egy jó bácsi, a nöképezde igazgatója kimentett kellemetlen helyzetemből.

Az óvodába későn érkeztünk. Az óvónéni elővett bennünket, én kész voltam mindent elmondani, de te elémbe ugrottál és szintén elmondta mindent, csak éppen azt hallgattad el bölcsen, hogy az alma azért esett be a gödörbe, mert te beledobtad. Ez pedig annyit változtatott a dolgon, hogy az óvónéni nemhogy megbüntett volna, hanem még megdicsért, hogy milyen jó kis gyerek vagyok, mert a te gödörbe esett almádat ki akartam venni. Pedig ha tudta volna, hogy azzal az almával tulajdonképpen hálót vetettél nekem, melyben meg akartál fogni...

De hát Éva lánya vagy te is. Úgy volt az a világon mindig, hogy ti nők az almákkal zavartátok meg a mi fejünket Adámtól kezdve mind e mai napig.

De eltekintve ettől, a főnébbsi esetben megmutatád, hogy miképp produkálhat az ember a logika szabályainak tanulása nélkül észhangságot; olyat tudni illik, midőn az ember igazat mond ugyan, de egy lényeges körülmény elhallgatása által éppen a dolog ellenkezője értődik.

Azonban ne essék hát erről több szó, mert meg vagyok győződve, hogy abban a régi időben a meg nem állapodott gyermeki egyéniség vitt rá, hogy a főnébbsi említettekét elkövesd, mert későbbi időből nem emlékszem, hogy ilyes valamit tettél volna s mama is mondja, hogy milyen derék, jó leánygyá növekedtél.

Tehát abban az időben a kényszerítő körülmények hatása alatt jártál el úgy, hogy hazudni voltál kénytelen. Te derék okos leány vagy, olyan asszony is válik belőled, mert a hivatása magaslátán álló nő sohasem juthat kényszerítő körülmények közé, melyek következtében ura előtt valamit titkolnia kell. Tűkör legyen a szemed, lelkednek tükre, melyben az urad minden boldogságát megláthatas.

Ne légy soha farizeus. Légy házsártos, kozmásítsd el a levest, vágd földhöz a legkedvesebb fazekadat mérgedben, ha a kozmás étel nem izlik az uradnak; szóval bármint más tégy, csak farizeus ne légy.

Akkor majd az urad hivatalos elfoglaltsága után örömmel siet hozzád (az első estendőkből), hogy szabad idejét neked szentelje s módokhoz mért kívánságaidat meghallgassa és teljesítse.

Mert olyan a férfi, hogy szeretneinek még áldozatok árán is iparkodik óhajait megvalósítani.

Nem hiszed talán? Tudok ám én erre is kadenciát. Ugyan nem a feleségemmel történt meg, mert azt még nem adott az Isten, hanem veled és velem.

Fölfakadt a pincénk hátsó részében a víz, az elejében nem volt vizáradás, mert az két lépcsővel magasabb. Én a mosóteknőben ülve kéjutászt rendeztem a víz sima tükörén, te pedig ott títél a lépcsőn és sóvárogva néztél az én csónakázásomat. A lég tele volt szerelemmel, kikiáltottam hozzád a partra:

Juliska, szeretnél-e csónakázni? Te vissza kiáltottál hozzám, hogy szeretnél, de nem mersz beletelni csónakomba.

Erre én kievezettem annak a nagy viznek a partjára s elkezdtelek csalogatni:

Gyere be Juliskám, ne félj semmit, átvizlek én még az operenciás tengeren is, miközben meg akartam ragadni karodat, de észrevetted a cselt s fölgróttál, hogy elszaladsz, mégis sikerült hajadba kapaszkodnom, mely akkor még fűrtökben lógott le s így behuztalak a csónakba s minden sirásaid dacára körülcsónakáztattalak, de csak egyszer, mert akkorára leért anyád is, anyám is, hogy megnéztek melyikünk fulladt a vízbe.

Kitűdődvan a dolgok állása, kikaptam mint rendszeren, ha veled valami összekötötést indítottam meg.

Még sem sajnálom, hogy megtettem, mert láttam rajtad, hogy mennyire szeretnél csónakázni, csak hogy nem mersz. Tudtam előre a következményeket, de mégis akaratos ellenére megcsónakáztattalak, hogy kívánságod teljesüljön s mindent azért, mert én téged olyan kegyetlenül szerettelek.

Ha az urad szeretni fog, hasonló esetben hasonlóképpen jár el.

Most még csak én, a te első udvarlód azt kívánom neked, hogy az urad legyen az utolsó, de legkitartóbb udvarlód. Ha így tesztek, boldogok lesztek, bár néha össze is veszték.

Arátor.

Melléklet

templom építéséről, hogy a tiszteletre alkalmas főispán keltett a bizottság előtt. Örömmel regegek ezen ere momentuma az u

A számvé

A vármegye 1902. évi I. vármegyék számvé adminisztráció kör számvéveségi tisztelegtek a napokban mellett Latinovits vetkező szép besze

Mindenekelőtt az amugy is anny pár perccel kérünk meg, hogy előadasson őszinteséggel. Az 1902. év vénynyé vált, a tisztségviselők szolgálata idő alatt az első séné érdemi intézk

Mi nem keres volt-e a legelőtől amely tehat a legs keresetjük, de u kimondott megol lesz figyelembe ve léptünk a vármegy elölépítésre semni — az előléptésre biztos állandóság

Ettől pedig szintén megfosztan hajón állunk, a me de a biztos cél felé bizonyítatlanul imbol tudjuk, fogunk e g minő parton kiköth god, hogy mindnyá lyosabb aggodalom alakulása iránt.

Sulyosítja ez mény, hogy legtöbb közönséggel való er de semmi esetre sen népszerűsége alapu

De sulyosítja a hogy a közel jövőt egészen új előjárók olyanokkal, a kil ismerik. S így gyar Mi természetesen ha kegyes lesz vissz evekben a beltügyi állapított, hogy gáltatt, de magun hogy a törvénynek foglalt sulyos elbira tunk, akkor talán a hatjuk, hogy ezen kívül jutottunk.

Ily viszonyok más, mint az Isten előjáróink, ezek k indultába helyeztet úgy tapasztaljuk, és már korábban is me juk, hogy méltóság igazságos szigorral szeretettel öleli mag

Ezen tudatban méltóságodat kérti, hogy tulajdonképen de bátrak vagyunk megoldásánál kegyes sziveskedjék.

Mi méltóságod nem adhatunk semmi mindnyájan, családja hálaival leszünk mel bárhova állítson bent megfedkezni sobase iparkodni, hogy arra egyszer ajánljuk mag

Latinovits Pál fogadta a tisztviselőt örül ezen bizalomnak, nem is lehet másként, őket alantásoknak, mindig örül annak, mozdíthatja. Ebben az a maga részéről mind tisztviselőnek érdekei bizalommal forduljon

Községi

A községi régi munkálata még mindig bizottság a busvetti szését. Krudy Géza ártb. árvaszéki főszámvé árvaszéki tükör és Ho Titel, Gardinovec, K tartozásait rendezik meg. A legutóbbi ren tudósításokat vettük.

templom építésére és végül minden tekintetben azon lesz, hogy a templom a legrövidebb idő alatt isteni tiszteltre alkalmas legyen.

A főispán válasza nagy örömet és lelkesedést keltett a bizottság tagjainál és lelkesen megjelenezték. Örömmel regisztráljuk az építő bizottság küldöttségének ezen eredményes eljárását, mely egy fontos momentuma az újtemplom építési történetének.

A számvevőszégi és pénztári tisztviselők tisztelgése.

A vármegyei számvevőszégi és pénztári tisztviselők az 1902. évi III. törvények rendelkezése szerint a vármegyei számvevőszégi és pénztári osztálya az állami adminisztráció körébe vonatik. Vármegyénk pénztári és számvevőszégi tisztviselői az államotás küszöbén tiszteltek a napokban Városvy László főszámvevő vezetése mellett Latinovits Pál főispánnal. Városvy László a következő szép beszédet mondotta:

Méltóságos főispán ur!

Mindenekelőtt bocsássam meg méltóságos uram, hogy az amugy is annyira igénybe vett idejéből mi is egy pár percet kérünk és egyúttal bocsássam meg és engedje meg, hogy előadandó kérésünket indokolásában is egyenes öszinteséggel mondhatjuk el.

Az 1902. évi III. t. c. kihirdetett, tehát törvénynyé vált, a miniszter a pénztári és számvevőszégi tisztviselők szolgálati táblázatát is felkivánta és így rövid idő alatt az első, a vármegyei adminisztráció rendezésénél érdemi intézkedéseket tartalmazó törvény életbe lép.

Mi nem kereshetjük és nem is keressük, hogy ez volt-e a legelőször a vármegyei adminisztráció, amely tehát a legsürgősebb gyógyítást igényelte, nem kereshetjük, de nem is keressük, hogy a törvényben kimondott megoldás a leghelyesebb e, de ha kegyes lesz figyelembe venni azt, hogy mi mindnyájan azért léptünk a vármegye szolgálatába — habár tudtuk, hogy előléptetésre semmi, vagy vajmi kevés kilátásunk lehet — az előléptetésre való kilátás hiányát legalább sorsunk biztos állandósága pótolja.

Ettől pedig a törvény rendelkezései most már szüntelen megfosztanak s hogy tulajdonképen egy oly hajón állunk, a mely eddig is nagy küzdelmek mellett, de a biztos cél felé haladt, most pedig iránytűt veszítve, bizonytalanul imbolyg az élet tengerén s mi azt sem tudjuk, fogunk-e egyáltalában s ha igen, hol, mikor és minő parton kiköthetünk: akkor be fogja látni méltóságos uram, hogy mindnyájan, családjaikkal együtt, a legsúlyosabb aggodalommal kell hogy legyünk jövő sorsunk alakulása iránt.

Sulyosítja ez aggodalmas helyzetünket az a körülmény, hogy legtöbbünknek munkaköre olyan, mely a közönséggel való érintkezésben legtöbbnyire feszélyező, de semmi esetre sem kellemes és így az ugynevezett népszerűsége alapuló támogatást senkitől sem várhatunk.

De sulyosítja ezen helyzetünket annak tudata is, hogy a közel jövőben a legfelsőbb köröktől — lefelé egészen új előjárókkal, elemekkel lesz dolgunk, tehát olyanokkal, a kik bennünket, működésünket nem is ismerik. S így gyámolításra innen se lehet remélnünk.

Mi természetesen magunkról nem szólhatunk, de ha kegyes lesz visszaemlékezni arra, hogy az utóbbi években a belügyminiszterium kiküldöttjei által is megállapított, hogy működésünk kifogásra okot nem szolgáltatott, de magunk is úgy vagyunk meggyőződve, hogy a törvénynek, mint javaslatnak indokolásába foglalt sulyos elbirálásra mi legalább reá nem szolgálunk, akkor talán azt szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy ezen aggodalmas helyzetbe önhibáinkon kívül jutottunk.

Ily viszonyok között méltóságos uram, nem marad más, mint az Isten segítségébe vetett hit és közvetlen előjáróink, ezek között legelső sorban méltóságos jó indulatába helyeztett remény. Mi, ha szabad kimondanom, úgy tapasztaljuk, és azok, a kiknek szerencsésük volt már korábban is méltósággal érintkezhetni, régen tudjuk, hogy méltóságos uram jogában a törvényt tartva, igazságos szigorral rendelkezik, de ugyanakkor baljával szeretettel öleli magához a segélykeresőt.

Ezen tudatban és meggyőződésben bátorodunk méltóságos uram, habár annyira bizonytalan a jövőnk, hogy tulajdonképen azt se tudjuk, hogy mit kérjünk, de bátrak vagyunk kérni, hogy személyes ügyeink megoldásánál kegyes jóindulatával beuntunk támogatni sziveskedjék.

Mi méltóságos uram ezen kegyességéért viszonzásul nem adhatunk semmit, de ígértünk kettőt: hogy először mindnyájan, családjaikkal együtt, mindig igaz, őszinte hálával leszünk méltóságos uram és hogy másodsorú bárbava állítsunk bennünket a sors, anyavármegyénkről megfélekedni sohasem fogunk és mindig azon fogunk iparkodni, hogy arra szegyenet sohasem hozunk. Még egyszer ajánljuk magunkat méltóságos jóindulatába!

Latinovits Pál főispán rendkívüli szívéllyességgel fogadta a tisztviselőket és kijelentette, hogy nagyon örül ezen bizalomnak, mely iránta megnyilvánult. De ez nem is lehet másként, mert ő nem tekinti a tisztviselőket alantásoknak, hanem barátainak, kollégáinak és mindig örül annak, ha jogos érdekeiket bármikor előmozdíthatja. Ebben az esetben is, ha elérkezik az ideje, a maga részéről minden egyes pénztári és számvevőszégi tisztviselőnek érdekeit szívesen fogja támogatni, csak bizalommal forduljon minden egyes tisztviselő hozzája.

Községi árvtári ügyek rendezése.

A községi régi árvtári tartozások rendezésének munkálata még mindig folyamatban van. A kiküldött bizottság a husvétii szünet után ismét megkezdte működését. Krudy Géza árvtári tlnök és Késmárky Endre tb. árvtári főszámvevő Bács-Almásra, Zsigmond Dénes árvtári tlnök és Horváth József árvtári alszámvevő Tittel, Gardinovec, Káty és Alsó-Kovil községek árvtári tartozásait rendezik most.

A legutóbb rendezett községekről a következő tudósításokat vettük.

Mosorin községe.

A régi árvtári tartozások rendezésére a vármegyei árvtárszék által kiküldött bizottság Zsigmond Dénes árvtárszéki tlnök és Horváth József alszámvevő mutt hó 26-án jelentek meg Mosorin községében és fogantostították a rendezés munkálatait.

Az e célból összehívott képviselőtestületi közgyűlésen Bedov Milán községi bíró bemutatta a kiküldött bizottság tagjait, mire Zsigmond Dénes felvilágosította a képviselőtestületet, hogy mily feltételek alatt téríthető meg a központi árvtár követelése a község által.

Ezen felvilágosító értesítés után tárgyalás alá vette a képviselőtestület, egy a forrást, amelyből a község a központi árvtár követelését kifizesse, valamint az időt, mely alatt azt megtegye.

Tanácskozás és több képviselőnek felszólalása után egyetértőleg névszerinti szavazással, valamennyi szavazattal a következő véghatározatot hozták:

A község kötelezi magát a központi árvtár 5558 korona 75 fillér követelését a tartalékai összegének 1893 korona 91 fillér levonásával fennmaradó 3664 kor. 84 fillért a köteles kamatokkal együtt 1902. évi június hó 30-án egyszerre, a község készpénzkészletéből, illetve az ez évi fedezeti feleslegéből kifizetni.

Egyben határozatilag kimondta a közgyűlés, hogy a község visszakereseti joga és annak érvényesítése, egy az egyes adósok, valamint a felelős községi előjárók ellen fentartja. Végül utasították az előjáróságot, hogy ezen 15 nap alatt megfeleltethető véghatározatot, szabályszerű meghirdetés után, hirdetsi bizonyítvány kapcsán a vármegyei árvtárszéknek terjessze fel.

A képviselőtestület végül a kiküldött bizottságnak farszto munkájáért köszönetet mond és Latinovits Pál főispánt halája jelétl lelkesen megjelenezte.

Kovil-Szent-Iván községe.

Lapunk mult számában közölt rövid tudósításunk kiegészítésül most Kovil-Szent-Iván község régi árvtári tartozásainak rendezési munkálatairól még a következőket közöljük.

A lefolytatott tárgyalás után Kovil-Szt-Iván község képviselőtestülete a következő véghatározatot hozta:

Kovil-Szent-Iván község mint erkölcsi testület kötelezi magát 1902. évi január 1-től számítandó határidővel a vármegyei árvtárszék számvevőszék által 1901. év végével tartozásaként megállapított tőke, kamat és késedelmi kamatban 1319 korona 24 fillér tartalék alap levonása után mutatkozó 3496 korona 76 fillér községi árvtári tartozás címén 1902. évi január hó 1-től járó és felévenként előre fizetendő 4% kamatokkal 5 év alatt egyenlő részletekben Bács Bodrogh vármegyei árvtárszék felé, esetleg jogutódja pénztárába befizetni, fentartván magának azon jogot, hogy ezen tartozását nagyobb részletekben és előbb is kifizethesse.

A lefolytatott tárgyalás után a képviselőtestület a kiküldött bizottság működéséért köszönetet mondva, a főispán ur éltetésével befejezte a közgyűlést.

Gyurgyevó községe.

Ezen község régi árvtári tartozásainak rendezése tárgyában a község képviselőtestülete a következő véghatározatot hozta:

Bács-Gyurgyevó község képviselőtestülete mint erkölcsi testület kötelezi magát 1903. évi január hó 1-től számítandó határidővel a tartalék alap leszámitása után fennmaradó 18,006 korona 83 fillér árvtári tartozás 1902. évi január hó 1-től járó 4% és felévenként előre fizetendő kamatokkal 15 év alatt 15 egyenlő részletben a vármegyei központi árvtárszék felé, esetleg jogutódja pénztárába befizetni, fentartván magának azon jogot, hogy ezen tartozását nagyobb részletekben és előbb is kifizethesse.

Egyben határozatilag kimondta a közgyűlés, hogy a község visszakereseti joga és annak érvényesítése, egy az egyes adósok, valamint a felelős községi előjárók ellen fentartja. Végül utasították az előjáróságot, hogy ezen 15 nap alatt megfeleltethető véghatározatot, szabályszerű meghirdetés után, hirdetsi bizonyítvány kapcsán a vármegyei árvtárszéknek terjessze fel.

A képviselőtestület végül a kiküldött bizottságnak farszto munkájáért köszönetet mond és Latinovits Pál főispánt halája jelétl lelkesen megjelenezte.

Gazdasági törvények.

Hobbes, a híres angol bölcész, arra a kérdésre, hogy mért éppen a matematika terén ajándékoz az a választ adta, hogy azért, mert itt az igazság és az emberek érdeke nem állnak egymással szemben. „Mert, — ugy mond, — valahányszor a józan ész az ember ellen van, mindig az ember lesz a józan ész ellen.” Ez a legtöbb egyes esetre ráillik; de a végeredményben mégis a józan ész erősebb, mint az, aki ellene törekszik. Ezt bizonyítja a gazdaság története, mely az igazság és az érdeke közt folyó harc egyes váltakozó fázisait adja elő. Az igazság, amint azt a józan ész felismeri, nem más, mint a dolgok természetes minémisége; a fejlődésből eredő, egymáshoz való vonatkozásaik tulajdonsága és valahányszor az érdeke oly fardozásokból várta kielégítését, melyek a dolgok természetét, vagy azoknak vonatkozásait által keletkezett átváltozásait erőszakkal akarták elnyomni, az érdeke maradt szegyenben. Az a tendencia, mely ugynevezett erkölcsi ürügyek alatt a tőke kamatozó és ezzel hasznot teremtő erejét akarja elnyomni, azt a munkával ellenségeskedésbe törekszik vinni; a merkantilizmus rideg és mégis oly rövidlátó önzése, a „laissez faire, laissez passer” a pillanatnyilag gyöngéknak, a pillanatnyilag erősek által való elnyomásával, — mindez ép oly károsnak bizonyult az összesség jólétére és gyors lefolyásában az egyesek jólétére is, mint egyes osztályok és hivatasok sürgetése, hogy az állam tegye magáévá az ő külön érdekeiket és a felfelé törő alsóbb rétegeknek a társadalom természetes alapjait fenyegető heveskedő erőszaka károsnak bizonyul a viharzó csoportokra is, az összességre is.

A józan ész győz mégis és csak azok szenvednek, kik vak buzgalomban ellene szegülnek. Eppen e győzelem bizonyossága az, ami gazdagon megvigasztal a harc zűrzavarában; és hogy sulyos sértléseknek ne

tegyük ki magunkat, szükséges, hogy a gazdasági javak lényegében és azokban a meg nem változtatható törvényekben, melyek azok kölesönös vonatkozásait vezetik, kiismerjük magunkat. „Natura non nisi parendo vincitur”, — „uralkodunk a természetben, midőn alája vetjük magunkat”, — mondja Bacon; ezt egyeseknek, gazdasági koalícióknak, politikai vezéreknak és az egész állam kormányzóinak mindig szem előtt kell tartaniok, akkor praktikábilis utakon sikeres munka mellett haladnak a kívánt célhoz.

E gondolatokra azok a pourparler-k indítanak bennünket, melyeket Bülow gróf német birodalmi kancellár és Prinetti olasz külügyminiszter ép most folytattak egymással. Országaikban a pártok egyoldalú törekvésein túltéve magukat, a két állam gazdasági vonatkozásai természetének megfelelőleg keresik a megegyezés módját. És meg fogják találni, sőt már meg is találták volna. Mennyivel könnyebb lesz aztán, igazi elfogultatlanság mellett, köztünk és Németország közt is helyreállítani a megegyezést. Persze, előbb Ausztriával kell megegyeznünk az autonóm vámtarifára nézve. A lehetőségben nem kételkedünk, ha még oly kuszáltak is a viszonyok Ausztriában.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXV. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyed évre	3 kor.
Néptanítók számára:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomtatás vállalkozásának küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

H i r e k.

Husvétii ünnepek.

Még a husvét magasztos, tünnepi hangjai zendülnek lelkünkben. De már a napi élet barcai lépnek előtérbe s mint a nap krónikásai, kell hogy beszámoljunk azokról a jelenségekről, melyek az ünnepek alatt felmerültek. A feltámadási ünnepek két napját alaposan elrontotta a szeszélyes, télbehajló időjárás. A tavaszi napugár elvesztette erejét és eső, hó, szélvihár zavarta meg a tavaszi fény hullámszámát. Városunk tünnepi képét is meglehetősen borongóssá tette ez a télies tavasz.

Március hó két utolsó napjára esett husvét ünnepe, ám azért bátran lehetett már áprilisa gondolni, olyan hóboros volt az időjárás. Rontotta is az ünneplést, ami nem esoda, hiszen kijutott a két napon mindenből: napsugárból, felhőből, esőből, hidegből, sőt még hóból is. Mindjárt vasárnap reggel olyan kellemetlen eső ömlött ránk, mintha csak előre el akarta venni az embernek a kedvét a másnapi locsolástól. Délután süttött egy kicsit a nap, de hamarosan beborult újra, hideg szel kerekedett, elvitte még reményét is a jó időnek.

Mutatóba egy kis telet hozott husvét hétfője, hideg volt, szél fújt, havazott, olyan sürűn, hogy az ember azt gondolhatta volna, hogy a tél, mely az idén olyan fősvényen bánt a hóval, most akarja a mérgét utoljára kiadni. A fekete karácsony után azonban nem jött fehér husvét. A hópeltyék elolvadtak, csak a hideg és a szél maradt meg.

A róm. kath. plébániatemplomot zsufolásig megtöltötte az ájtatos hívők serege, oly sokan jelentek meg az isteni tiszteleteken, hogy nemcsak a templom, hanem a tágas folyosó és a templom előtti utcasor is tömve volt hívőkkel. Ez is fényesen tanúsította, hogy mily égető szüksége van a zombori hívőknek az új templomra. Reméljük, hogy a jövő év föltámadási ünnepe feléptül az újtemplom és megáldása után meg fog oszlan a hívők serege a mostani plébániatemplom és az újtemplom közt és a hívők nem lesznek kénytelenek a folyosón és az utcán imádni a mindentudót.

A nagyheti szertartások a megállapított sorrendben folytak le. Nagypénteken délután Rácz Sománé urasszony, Szigeti István és a kaszinói dalárda tizenkét tagja énekelte Jeremiás siralmait, Marschall Béla harmonium kísérete mellett. A nagyheti egyházi énekek közül ez az ének fényesen kivált és az imába merült ájtatos közönség igazi lelki gyönyörűséggel hallgatta.

Nagyszombaton a ceremóniák reggel 6 órakor kezdődtek, az oltári szentséget kórmenettel kitétték, majd 8 órakor tüzszentelés volt, a husvétii gyertya megáldásával, aztán a profeciák, keresztutakat szentek litániája folyt le, végül föltámadási nagymise volt.

A föltámadási kórmenet délután hat órakor harangok zugása és alleluja éneklésével vette kezdetét. A kórmeneten nagyszámú ájtatos közönség vett részt. Ott voltak az egyesületek, intézetek zászlók alatt. A vármegyei tisztikar, Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula alispán, Gráff Nikáz tanfelügyelő, Bertolino Sándor, Lánckor Antal stb. A városi tisztikar Hauke Imre polgármester vezetése alatt; a helybeli tisztikar és még mások, nagyon sokan.

A kórmenet után a kaszinói dalárda a „Regina coeli letare” énekelte kifejezéssel és bensőséggel és tanúságot tett nagy hivatottságról az egyházi ének terén.

Vasárnap a reggeli 7 órai csendes mise után az étek megáldása folyt le, 8 órakor kis mise és német szent beszéd volt, 9 órakor kis mise és bunyevác szent beszéd, 10 órakor pedig tünnepeles nagymise, melyet Fejér Gyula apát-plébános celebrált fényes segédlettel. Az idej husvétot bizony fedél alatt, falak mögött kellett megünnepelni és az embernek jól esett, ha látta, hogy egy kis láng lobog — a kályhában.

Megdicserd ezred. A bécsi hadtest parancsnoka a következő parancsot adta ki: A badeni őrgyőr nevét viselő 23. — a mi ezredünk és a Mihály orosz nagyherceg nevét viselő 26. számú gyalogezrednek a napokban távoznak a II-ik hadtest köréből. Mindkét ezred minden alkalommal nagy katonai kiképzést tudott egyesíteni magában a tiszték és a legénység rendkívül kitűnő szellemével s különösen kitűnő lövészet-i képességével. Ennek megfelelően ezek az ezredék abban a szerencsében részesültek, hogy többszöri kivonulásuk alkalmával a császári és apostoli királyi felsége rendkívül elismerését és megelégedését vívták ki úgy, hogy jogos büszkeséggel tekinthetnek vissza a Bécsben töltött évekre. Legmelegebb kívánságainak kísérik ezt a két ezredet és még egyszer köszönetet mondok nekik azért a sok örömről és tisztességről, amelyet a hadtestnek szereztek. Üzkül, s. k. lovasági tábornok.

Küldöttség a minisztereknél. Latinovits Pál főispán folyó hó 10-én, csütörtökön fogja vezetni a zentaiak egy 30 tagú küldöttségét Széll Kálmán miniszterelnök és Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter elé. A küldöttség elő fogja adni a minisztereknek a beszakadt zentai hid ügyét s kéri fogja őket egy vashidnak állami segély mellett való felépítésére. Buda-pestről a küldöttség egy része Bécsbe utazik báró Krieger-hammer hadügyminiszterhez azon célból, hogy felkérje őt, miszerint a szegedi 14. sz. utasvezeték egy hidparkját bocsássa a hid felépítéséig, a zentaiak rendelkezésére.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Király Lajost a zombori kir. állami főgymnasium kiváló tanárát, állomás helyen megtagyva, a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába rendes tanárrá nevezte ki. Gratulálunk.

Előléptetések. Az igazságügyminiszter Lukácsy István szabadkai törvényszéki albirót a X. fizetési oszt. II. fokozatába, Gadó István zombori törvényszéki irnokot a XI. fiz. oszt. I. fokozatába, Fehér Matyas újvidéki törvényszéki irnokot pedig a XI. fiz. oszt. II. fokozatába léptette elő.

Megerősítés. Dudás Lajos zentai polgármester választását a helyi igazságügyminiszter megerősítette állásában, amennyiben a megválasztása ellen beadott panaszfeljelentést felbírálván, azt elutasította.

Uj plébánosok. Császká György kalocsai érsek dr. Hoffmann Károly volt bécsi kúliai apát-plébánost, jelenleg idősebb mesterkanonokot, kalocsai plébánossá nevezte ki. — Szabadka város közgyűlése pedig a csantavéri plébániára egyhangulag Gyenes János szabadkai Szent Teréz plébániái káplánt jelölte.

Edith. Régi, kedves ismerős köszönti ma az olvasót lapunk tárcá rovatában. Bányászni Wiener Edith, kinek szípközvetítő elméjét, nyelvezetét bájt szép versekben és ötletes rajzokban mindig élvezte, egy idő óta a családi boldogság világából alig mozdult ki. Olvasóközönségünk elmes, pompás verseit és tárcáit hosszabb időn át nélküldte. Örömmel fogadjuk, midőn most lapunkban tér újra vissza az aktív bellesztrika mezéjére, hol sok szép sikert aratott.

Uj pénzügyigazgató. A Kallner Ede kir. tanácsos, szegedi pénzügyigazgató elhalálozásával megüresedett szegedi pénzügyigazgatói állást betöltötte a király. Erről a kinevezésről a „Szegedi Napló“ a következőket írja: „Az új pénzügyigazgató kelemenfalvi Ternovszky Alajos kir. pénzügyi tanácsos, a zombori pénzügyigazgatóság volt igazgató-helyettese. A kinevezés bírt kedvesen fogadják Szegeden, ahol az új pénzügyigazgatót számosan ismerik és akit ide rokonsági kötelek is fűz. Ternovszky Alajos azelőtt a pécsi pénzügyigazgatóságnak volt igazgató helyettese és csak másfél évvel ezelőtt került a zombori kir. pénzügyigazgatósághoz, amelynek egyik kitűnő munkatársa volt. Ternovszkyt úgy Pécsen, mint Zomborban ura egyéniségénél és rokonszenves tarsadalmi szereplésénél fogva igen szerettek, tisztelték és a szegedi pénzügyigazgatóság az új igazgatóban kitűnő modoru és páratlan munkás vezetőt nyer, aki kiváló képességeivel méltó főnöke lesz az ország ezen egyik legelső pénzügyigazgatóságának.“ — Ezen királyi kinevezés városunkban is nagyszámú tisztelőnek körében általános örömet keltett és nagyon sokan fejezték ki jókívánságaikat.

A zombori főgimnázium sikere. A „Szegedi Gyorsírók“ húsvét hétfőjén tartotta 25 éves fennállásának emlékére jubilearis közgyűlést, igen érdekes programmal. Ezzel kapcsolatosan tartotta délután a gyorsíró versenyt. Mar a gyűlés folyamán az azelőtt bírdett szabatos vita és levelezés pályázaton helybeli főgimnáziumunk néhány tanulója 2., 3. és 4. díj fejében dícsért, illetve elismerő oklevelet nyert. De a délutáni versenyen tñntették ki magukat igazán s ekkor tñnt ki az a szakavatott vezetés, amelyben az ifjak, a gimnázium tanári karának jeles tagjától Racz Soma tanártól résztulntek. Ugyanis fél tizenegy órakor kihirdette a bizottság az eredményt. Treer János VII. o. t. nyerte el a 220 szótagos fokon a kitűzött (5 aranyból álló) I. díjat s ezzel egyszersmind intézetének kiváló dícsőseget szerzett, mely egy csapással az ország többi intézetei elöl elyerte a babert és azok fölé emelkedett. Továbbá Heinecz Kálmán VIII. o. t. a 150-es fokon dícsőnyvet nyert kiváló pályázatával. Valószínű, hogy még oklevelet nyertek a többiek, amiről annak idején számot adunk.

Schweidel József életrajza. Az aradi vértanu, városunk szűllötte, Schweidel József honvédtábornok életrajza fog legközelebb megjelenni. Az életrajzot Trischler Károly lapunk szerkesztője írja, a ki már ez irányban érintkezésbe lépett a vértanu fiával, Schweidel Albert volt 48/49. honvédtábornok kapitánnyal, dr. Balogh Sándor, a tábornok vejevel és dr. Hegedűs Gyula, a tábornok Iren nevű unokájának férjével. A rokonság nevében dr. Hegedűs Gyula levelet intézett az életrajz írójához és megígérte, hogy a tábornok életére vonatkozó összes adatokat rendelkezésre fogja bocsátani. Együttal bálás örömmel vették, hogy a tábornok emléket városunk közönsége emlékkövel fogja megörökíteni. A könyv jövedelme az emlékkőre lesz felajánlva.

Dr. Vojnits Lajos halála. Szabadkáról sürgönyzik: dr. Vojnits Lajos zentai kir. közjegyző elhunyt.

Uj autonómiai képviselőválasztás. A bács-kalocsai főgyházmegyéhez tartozó szabadkai esperesi kerület dr. Antunovits József szabadkai orvos, volt országgyűlési képviselőt katolikus autonómiai képviselővé egyhangulag megválasztotta.

Adományok a zombori löversenyre. Az országos urlovasok szövetekezete 600 koronát, a magyar lovaregylet pedig 500 koronát adományozott a vármegyei gazdasági egyesületnek az idén rendezendő zombori löversenyre.

Házi estély az iparos körben. A zombori iparos kör április hó 13-án, vasárnap, este 8 órakor kezdődő családi jellegű házi estélyt rendez. A szellemi műsoron felolvasás, énekek és szavalatok szerepelnek. Az iparos kör választmánya felkéri a kör tagjait, hogy a nemes irányú szép estély sikerét családtagjaikkal való megjelenésükkel emelni sziveskedjenek. A kör vendégeket is szivesen lát.

Gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Gyurisits Milan csuroghi lakost a zsalyai járásra nézve gazdasági tudósítói tisztelt bizta meg.

Államsegély. A földmívelésügyi miniszter Bács-Bodrogh vármegyének munkáshazak építésére 20.000 korona államsegélyt utalványozott. Az államsegélyt a munkástörvény által létesített közégi segélyalapok fogják kezelni és ebből a munkások televételre s házuk felépítésére kapnak segítséget.

Eljegyzés. Kohut Kálmán, a vármegyei házipénztár alpenztárosa, a zombori ifjuság derek tagja, eljegyezte Raisz Irénke kisasszonyt, Raisz Lajos takarékpénztári főkönyvelő, városunk köztisztvisletben álló polgárunk szép leányát.

Kamara zeneestély. A zombori filharmonikusok társulata folyó hó 4-én, ma este 8 órakor a városbáza nagytermében kamara zeneestélyt rendez a következő műsorról: I. Beethoven zongora négyes, op. 16. Paul Mariska, Csavojác János, Paul Kálmán és Zabel János. II. Ifj. Helmesberger J. a) Romanc és b) Tarantella, négy hegedűre zongorakísérettel: Paul Mariska, Halm Olga, Ribiczey Kálmán, Késmárky Bela és Tunner Nándor. III. Saint-Saens septett, op. 65. Andante és Menuett — 2 hegedű, viola, gordonka, bőgő, szarnykürt és zongorára: Halm Olga, Ribiczey Kálmán, Csavojác János, Winter Antal, dr. Lallossevits János, Marsch János és Zabel János. — Ezen zeneestélyre a társulat tagjai hozzátartozóikkal feltétlenül, nem tagok az igazgatótól kieszközölendő belépti-jegygyel jelenhetnek meg.

Műkedvelő előadás Temerinben. Olyan szívet-lelket gyönyörkötötö estélyt, amilyent husvét másnapján élveztünk, csakis a mi derek műkedvelőink nemes erzése és buzgóssága rendezhet. A pár hét előtt tízvérsz által tñnkre sújtott polgártársak segélyezésére, leszállított helyárák mellett Kovács N. gondolatokban gazdag alkalmi előbeszéde után a műkedvelők a Virág-fakadás című, minden ízében magyar vígjátékot adtak oly meglepő sikerrel, hogy az előadásról, mivel föltötte áll minden kritikának, csak egy nyilatkozatunk méltólag, ha azt mondjuk, hogy: ilyent csakis a mi, tíz év óta a jótékony, a magyarság és a művelődés szolgálatában fáradozó műkedvelőink tudnak felmutatni. Közönségünk elismerése mellett Isten áldása legyen fáradozásuk jutalma. Az előadás szép anyagi sikerét (188 kor.) szíves feltűzítéseikkal emelni kegyesek voltak: Radovanovits György 11 kor. 50 fil, Fernbach Lajos, Mihalevits E. 10—10 kor., Zsótér Akos 5 kor., Péter Ferenc 4 kor., Elme Imre 3 kor., Katona István, Posch Ernő, Grosz József, Hauer K., Göbel F., Schmidtne, Artinger Ferenc, Puskás Gy., Stuchlikné, Reiner Gy., Kohn Fülöp, Kohn Flóra, Platzmann K., Massing N. 2—2 kor., Ökrész I. 1 kor. 80 fil., Parlagi M. 1 kor. 60 fil., Viszkocs I. 1 kor. 40 fil., Buzás A., ifj. Hajtmann, Szabó Ferenc, Rekl I. 1 kor. 20 fil., Komlós F., Bognár I., dr. Jeszenszky, Volpert Gy., Bujdosó J., Horváth K., Milla I., Vidrich S. 1—1 kor., Reiter Vilmos 80 fil., Pleni F., Schütz Gy., Nagy I., Minorics K. 40—40 fil., Kozma E., özv. Fischerne 20—20 fil. és Petri K. 10 fil. Fogadják a nemesszivű feltűzítők ez uton is úgy a műkedvelők, mint a károsultak nevében őszinte köszönetünket. Levonva a jövedelemből a kiadást, a tűzkárosultak között április hó 2-án 137 korona lett károsodás arányában kiosztva.

Uj bank O-Becsén. Mult hó 25-én uj bank alakult O-Becsén „O-becei népbank“ cim alatt. Tulajdonképen az eddigi önszegélyző alakult át bankká és így az intézeteink száma ezzel nem szaporodott, csak erősödött. Az alakuló ülésen közel 50 részvényes jelent meg. Igazgatóvá egyhangulag Boromisza Tivadar ügyvéd, aligazgatóvá Barna István nagyiparos lett megválasztva. Az új banknak 162 részvényese van 135 ezer korona részvénytőkével. Az intézet kebeleiben koronás heti befizetési osztály is tartatik fenn, amely minden évben nyílik meg 4 évi időtartamra. Az új bank irant nagy az érdeklődés úgy O-Becsén, mint a járásban.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak úgy a maguk, mint a számos rokonok nevében, mélyen megtört szívvel jelentik felejtethetlen drága jó testvérük, illetve sógornőjük, néniük és nagyanyjuknak ivánfalvi Patrubby Laura urhölgynek 1902. évi április hó 1-én délelőtt 9 órakor, életének 71-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, rövid, de súlyos betegesége folytán történt gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemei folyó évi április hó 3-án délután 3 órakor fognak a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint a kerepesi-uti sirkert halottasházában beszenteltetni és ugyanazon sirkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig szerdán, április 16-án délelőtt 10 órakor fog a P. P. szertvíták templomában a Mindenhatóknak bemutatatni. Budapest, 1902. április 1-én Özv. borti és rigyciai Kovács Józsefné szűll. Patrubby Bianca, Patrubby Guidó, Patrubby Katinka, Patrubby Vilma, zolyomi Wágner Józsefné sz. Patrubby Berta, Patrubby Hermina, mint testvérek. Patrubby Guidóné sz. Jakabffy Berta, zolyomi Wágner József, mint sógornő illetve sógor. Ikldő-szent-iváni Szent Iványi Gaborné szűll. Wágner Hortense férjével és gyermekeivel Széchenyi Tamásné sz. Patrubby Irma férjével és gyermekekével, mint huga és unokahuga.

Az ó-becei r. k. hitközség legutóbbi közgyűlésén egyhangulag dr. Balaton Gyula járási fősolgabíróvá választotta meg világi elnökének. Ugyanez a közgyűlés az alsóvárosban építendő új templom helyét is kijelölte és építő bizottságot küldött ki.

Pénztáros-választás. A cservenkai takarékos és hitelegylet az elhalálozások folytán úresedésbe jött pénztárosi állásra Wagner Jakab cservenkai lakost választotta meg.

Eljegyzés. Vettük a következő nászjelentést: Pétri Teréz és Szervó János jegyesek. — Zombolya, Zombor, március hó.

Uj orvos. Dr. Scherer János magánorvos Cservenkán telepedett meg.

Halálozás. Gruber Árpád budapesti m. kir. posta- és távirtdafelügyelő neje szűll. Mayer Emma f. évi március hó 30-án, életének 42. évében elhunyt.

Beszűntetett szénkéneg raktár. Városunk tanácsa közli, hogy a város kezelése alatt állott szénkéneg raktár 1901. év végével megszűnt. A környékbeli és városi szűllőtulajdonosok erről azzal értesítettek, hogy szénkéneg szükségleteik beszerzésére céljából a legközelebb fekvő villanyi szénkéneg raktárhoz fordulhatnak, hol jelenleg 200 métermáza szénkéneg áll rendelkezésre.

Eljegyzések. Walient Agoston eljegyezte Pavlovits Anna kisasszonyt, Pavlovits Péter leányát Vukovarról. — Firány Alajos zombori állami anyakönyvvezetőségi irnok eljegyezte Lukich Ilonka kisasszonyt Bezdánról. — Tóth E. Béla bács-kulai állami állatorvos eljegyezte Becker Erzsike kisasszonyt, Becker Pal újverbázi földbirtokos leányát.

Öngyilkos földbirtokos. Gazdagság nem boldogság és nem óv meg a balsorstól. Ezt az igazságot keservesen tapasztalta magán Rothfeld Jakab bajai, dugszagd földbirtokos. A jótékonyaságról híres, általánosan becsült öreg ur nyolcvan éves koráig olyan egészséges volt mindig, mint a makk. Ekkor súlyos betegség érte, mely egyelőre nem volt veszedelmes, de zörnyen megkínozta az öreg embert. Két évig gyötördött kínzó betegségével Rothfeld, de aztán megtört a lelki ereje. Egy gyöngye, kétségbeesett pillanatban szíven lötte magát. A gyászos eset egész Bácsmegegyében nagy részvételt keltett.

Felolvas szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

595. szám.
kig. 1902.

Arverési hirdetmény.
Bodrogh-Monostorszeg község előljárássága által közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 1 drh kiselejtezett tenyészbika folyó évi április hó 6-án d. n. 3 órakor a község ház udvarán nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fog adatni.
Bodrogh Monostorszegen, 1902. évi marc. 27-én.
Alföldy, Belt József,
jegyző. bíró.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjánától.
ad 9604. szám.
alisp. 1902.

Pályázati hirdetmény.
A vezetésemre bizott vármegye zentai járásban lemondás következtében megírult évi 480 korona fizetés, 60 korona lakpénz, 40 korona évi eszmapapéz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, 1 teljes kanavás nyári ruha, valamint 3 évente egy báruybeleses mente és 4 évenként 1 köpeny) javadalmazott hivataloszlói állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ban és ugyanazon törvények 17. §-ának C) pontjában körülírt körülményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket 1902. évi április hó 30-ig hozzám annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe venni nem fogom.
Zomborban, 1902. évi március hó 14-én.
Kir. tanácsos, alispán helyett:
Vojnits István,
3—2 főjegyző.

394. szám.
1902.

Arverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírósg 1902. évi V. 107. számú végzése következtében dr. Leschitz Lajos budapesti lakos ügyvéd által képviselt Pick H. és társa budapesti cég javára Dvoracek Jakab kernyajai lakos ellen 266 kor. 61 fil. és járuléka erejéig foganasított kielégítési végrehajtás útján felülfoglatl és 880 koronára becsült lovak, kocsis és festő árúkból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.
Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósg V. 107/2. 1902. számú végzése folytán 266 kor. 61 fil. tőkekövetelés, ennek 1901. évi szeptember 24. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 69 kor. 38 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kernyaján adós lakásán leendő eszközésére 1902. évi április hó 11-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzeték és ahhoz a venni szándékozók úgy meggyűzessel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. é. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Zomborban, 1902. évi március hó 26-án.
Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Pál
Gajdobra jött gyalogezred ezennel pályázatot Felhívom öbajtják, hogy rendelet 7. §-a gyar honpolgárettük, egész sző és irásbani felszerelt kérvény évi április hó beérkező kérvény Javadalom rendőrnök 504-ból a megválaszt beszerzeni, a te azonban a község Gajdobra Fischer N jegyző

Bács-Bodro
13441. szám.
alisp. 1902.

Ar
Bács-Bodro h
tétetik, hogy az al
évi április hó 14-
székhaának kiste
senyártágyalás fog
meghivatnak.
A biztosítat
A Szegedi
állomáshoz vezető
esos mútta leendő
Előirányzott
Letendő ban
Elkészítési ha
A munka vég
inséggel küző min
Ezen felsorol
az illető versenyz
rendes tartózkodás
vállalati árak és pe
kiirandók és a mely
ték készpénzben, vag
árkelet szerint szá
landó és folyó éri
a vármegye alispán
Versenyzők a
mintaköveket tartoz
úgy ajánlatuk figye
Az ajánlatok
a szükséges vagy
az ajánlat tétetik
feljegyzendők, meg
vagy az előirt kelte
mint az utójánlatok
Azok, kik a 14-
útján kívannak pályá
kikötött biztosítéko
az árlejtésben rész
A szóbeli árle
közök tartoznak kijá
letes árlejtési feltéte
tőkeletesen ismeri
ajánlatukban kötele
Végül megjeg
tétélek és egyéb kar
hivatalos helyesíté
Zomborban, 19

2-1
767. szám.
kig. 1902.

Pályázat
Bács-Bodro
O-Vérház község
lyázatot hirdet,
képesített szakm
költéségetveseti el
község elljárósa
A szükséges
hivatalban a bira
kezesére állual.
A munkált
1. A község
Bodrogh vármegye
1897. közy. sz.
felelőleg.
2. Az utcá
bályszerű vonalak
terí térképhe lecu
3. Az egész
határoknak a meg
Kelt O Ver
Kiss Gyul
jegyző.

416. szám.
kig. 1902.

Arver
Bács-Bukin
ezennel közhírré t
vadászati jog
április hó 6-
községháznál tar
bérbeadatni fog.
Részletes felt
jegyzői irodában
Bács-Bukin,
Diks Lajos
jegyző.

374. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Gajdobra községben lemondás folytán üresedésbe jött gyalogrendőrzeti és egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állásokat elnyerni óhajtnak, hogy a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet 7. §-ában előírt, szabályszerűen felszerelt, magyar honpolgárságukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségüket s a magyar és német nyelvnek szó és írásban tökéletes tudását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulírt községi elüljárósnál **f. évi április hó 10-ig** nyújtsák be, mivel a későbbben beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom: a rendőrzetnek 804 korona és a rendőrnek 504 korona havi utólagos részletekben, melyből a megválasztandók a rubázatot önmaguk tartoznak beszerezni, a fegyverzetet és egyéb felszerelési cikkeket azonban a község adja.

Gajdobra, 1902. évi március hó 27-én.

Fischer Nándor, **Tillinger József,**
jegyző. 2-1 bír.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

13441. szám.
alisp. 1902.

Árlejtsési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyó évi április hó 14-ik napján (hétfő) reggel 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívtnak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
A Szeghegy község belső részéből a hegyes-feketehegyi vasúti állomáshoz vezető hozzájáró utat terjedő törvényhatósági utnak kavicsos műtűt leendő kiépítése.

Előirányzott költség 96.529 korona 39 fillér.
Leteendő bántópenz 9650 korona.

Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 26 het.

A munka végrehajtásánál kizárólag a megye belső és első sorban inszeggel küzdő munkások alkalmazandók a vállalkozók által.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egyéni és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — egy számmal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és **folyó évi április hó 13-ik napjának délelőtti 11 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújthatók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a kofajból megfelelő és peséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és a mennyiben ezt elmulasztják, — úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bántópenz összege világosan feljegyzendők, megjegyezve, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kelleket bármely tekintetben nemkülöztető ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vételtől nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatokra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtsési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbeli pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtsési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államepítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1902. évi március hó 28-án.

Karácson Gyula,
kir. tanácsos, alispán.

2-1
767. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Bács-Bodrogh megye bacs-kulai járásban lévő O-Verbász községe az alábbi mérnöki munkálatokra pályázatot hirdet, felhívja az erre vállalkozni akaró és képesített szakmérnöki urakat, hogy zárt ajánlataikat és költségvetési előirányzataikat **április hó 24-éig** ezen község elüljáróságánál benyújtani sziveskedjenek.

A szükséges térképek és felvilágosítások a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt az érdekeltek rendelkezésére állanak.

A munkálatok a következők:

1. A községi közúti utak törzskönyvezése Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 610. 1897. közgy. sz. a. alkotott szabályrendeletének megfelelőleg.

2. Az utcák és terek szabályozása céljából a szabályszerű vonalak megállapítása és ezeknek a kataszteri térképbe leendő berajzolása.

3. Az egész határnak felmérése és az egyes birtokhatároknak a megjelölése.

Kelt O-Verbászon, 1902. évi március hó 29-én.

Kiss Gyula, **Tyirity Péter,**
jegyző. 2-1 bír.

416 szám.
kig. 1902.

Árverési hirdetmény.

Bács-Bukin község alulírott elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község területén üzhető vadászati jog az 1902—1907. évekre **folyó évi április hó 6-án délután 2 órakor** Bács-Bukin községében tartandó nyilvános szóbeli árverésen berbeadatul fog.

Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Bács-Bukin, 1902. évi március hó 22-én.

Diks Lajos, **Schmidt Dávid,**
jegyző. bír.

Kiadó ház.

Szivaci-uton a 307. számú (volt Bosnyák-féle) ház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, éléskamra és a hozzátartozó mellékhelyiségekből, parkirozott udvarral és melléképülettel, **f. évi május 1-étől kiadó.** Bővebbet **Husveth Gyula.**

269. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatokra.

Béreg község határában lévő közlekedési és községi utak, a Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságának 610/közgy. 1897. számú szabályrendelete értelmében előírt törzskönyvezéséhez szükséges mérnöki munkálatok elkészítésére **folyó évi április hó végén** lejárandó határidővel pályázat hirdettetik és felhívtnak pályázók, hogy ajánlatukat a kitűzött határidőben alulírott elüljáróknál nyújtsák be.

Béregben, 1902. évi március hó 28-án.

Grosser Lajos, **Gorjánac András,**
jegyző. 2-1 bír.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlják nagy készletüket 6' és 2⁰⁰ hosszú igen szép minőségű **hasított és gömbölyű tölgyfa szőlőkarékból** jutányos árak mellett, ugyszintén **5' és 6' hosszú lucfenyő szőlőkaróikat** minden mennyiségben 10-1

ERNST JÁNOS és ROTH
fakereskedők UJVÍDEKEN.

103. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Gardinovec község határában lévő községi (köz-dűlő) közutak felmérése, kijelölése és törzskönyv elkészítése iránti műszaki munkálatokra nézve alulírott elüljáróság pályázatot hirdet.

Felhívtnak az ezen munkálatok elkészítésére vállalkozni óhajtó mérnök urak, hogy ajánlataikat — a felvételi alapponalok kitűzéséhez szükséges kövek, az utak határszéleinek kitűzéséhez szükséges lécek és egyéb faanyagok, valamint a felvételhez szükséges fúvarok és napszámosokra eső költségek leszámlításával — az elüljáróshoz **folyó évi április hó 15-ikéig** nyújtsák be.

Gardinovec, 1902. évi március hó 24-én.

Knezovich József, **Radák Tóma,**
h. jegyző. 2-1 h. bír.

1047. sz.
kig. 1902.

Vendéglő bérbeadás.

Bács Petrovoszellő község közönsége által a bacs-petrovoszellői vasúti állomás mellett elterülő Erzsébet-ligetben ujonnan épített 4 szoba, egy tágas folyosó, konyha, kamara és pincéből álló vendéglői épület az **1902-ik évi április hó 7-ik napján reggel 9 órakor** a község-házánál megtartandó nyilvános árverés útján **1902. évi május hó 1-étől** számítandó három évre bérbeadatul fog.

Megjegyeztetik, hogy a község lakossága 10,000 lélek, továbbá, hogy az Erzsébet-liget a lakosságnak egyedüli kiránduló helye, végre, hogy az egyik szoba boltnak is használatos.

B.-Petrovoszellőn, 1902. évi március hó 25-én.

Az elüljáróság.

839. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Tatabáza község képviselőtestületének 2/kgy. 1902. sz. határozata folytán a község határában lévő községi (köz-dűlő) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítésére — az 1890. évi I. t. c., valamint a 610/kgy. 1897. sz. vármegyei szabályrendelet 3. §-ában foglaltak szoros betartása mellett — ezennel pályázat hirdettetik.

Felkéretnek az okleveles mérnök urak, hogy a kérdéses szakmunkára vonatkozó ajánlataikat **folyó évi április hó 15-ig** alulírott községi elüljáróshoz benyújtani sziveskedjenek; megjegyeztük, hogy a szükséges fúvarokat, munkásokat és eszközöket vállalkozó mérnök urak tartoznak felfogadni, illetve beszerezni és megfizetni.

Tatabázán (Bács m.), 1902. március 26-án.

Nagel Gyula, **Burszki János,**
h. jegyző. bír.

347. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Déronya községében leköszönés folytán megüresedett s havi utólagos részletekben folyósítandó 600 korona évi fizetéssel járó gyalogrendőri állásra pályázni óhajtnak kellően felszerelt kérvényeiket az alulírott elüljáróshoz **folyó évi április hó 10-ig** nyújtsák be.

Déronya, 1902. évi március hó 29-én.

2-1

Az elüljáróság.

1127. szám.
1902.

Hirdetmény.

Mely szerint Csonopla község elüljárói részéről közhírré tétetik, hogy **folyó évi április hó 7-én délelőtt 9 órakor** a község-házánál 1 drb kiselejtezett tenyészbika nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Csonopla, 1902. évi március hó 29-én.

Deák Andor, **Asztalos Mihály,**
jegyző. bír.

1307. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Baracska községben elhalálozás folytán üresedésbe jött szülészeti állásra ezennel pályázatot hirdetnek, felhívom ennelfogva pályázni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait **f. évi április hó 20-ig** alulírott főszolgabíróhoz adják be.

A szülészeti javadalmazása 100 korona évi fizetés és szülési eseteknél 80 fillér.
Baján, 1902. évi március hó 25-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

A bukin—palánka m. kir. állami csikótelepen az 1902. évben foganatosítandó gazdasági építkezéseknél előforduló alant felsorolt munkálatok biztosítása céljából a csikótelep intézőségénél **folyó évi április hó 16-án délelőtt 11 órakor** nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az egyes munkálatok költség-előirányzata u. m.:

1. föld és kőműves munka	35836 kor. 77 fill.
2. ács munka	58236 " 89 "
3. asztalos, lakatos, mázó és üveges munka	6760 " 12 "
4. csepeztető munka	5259 " 87 "
5. vas munka	3635 " 50 "
6. bádogos munka	707 " 26 "
7. kályhas munka	580 " — "
8. szobafestő munka	140 " — "

Összesen . . . . . 111156 kor. 41 fill.
Pályázni lehet úgy az összes, valamint egyes munkálatokra külön-külön.

Felhívtnak pályázni svándékokoz, hogy 1 koronás bélyeggel és a vállalati összeg 5%-át kivevő bántópenzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat „Pályázat építési munkálatokra“ felirattal borítékban mondott időpontig a csikótelep intézőségénél nyújtsák be. Az ajánlatban kitüntetendő, hogy pályázók a munkálatokat a költségvetésekben előirányzott egységi árakkal szemben hány százalékos engedménnyel, illetve feltűzöttéssel hajlandó elvállalni, továbbá, hogy ajánlattevő a vonatkozó összes feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Az építkezésekre vonatkozó tervek, költségvetések és feltételek úgy a bukin—palánka m. kir. csikótelep intézőségénél, valamint a mezőegyei m. kir. állami ménésbirtok építészeti intézőségénél betekintethetők.

Budapest, 1902. évi március hó 29-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

842. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Sztanisics községben üresedésbe jött községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket — melyben az előírt minősítéssel kívül a német nyelvnek szóbeli bírása is igazoltassék — **folyó évi április hó 20-ikéig** ezen elüljáróshoz nyújtsák be.

Sztanisics, 1902. évi március hó 31-én.

3-1

Az elüljáróság.

297. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Bács-Bukin község képviselőtestületének 16/kgy. 1902. számú határozata folytán a község határában lévő községi (köz-dűlő) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítésére az 1890. évi I. t. c. és 610/kgy. 1897. számú vármegyei szabályrendelet szoros betartása mellett, nemkülönben az utcák és terek szabályozási vonalainak az 1191/kgy. 1900. számú vármegyei építési szabályrendelet 1. §-a értelmében elkészítendő műszaki munkálataira nézve ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen műszaki munkálatok elkészítésére vállalkozni óhajtnak, hogy ez iránti ajánlataikat alulírott elüljáróshoz **folyó évi április hó végéig** nyújtsák be.

Bács-Bukin, 1902. évi március hó 22-én.

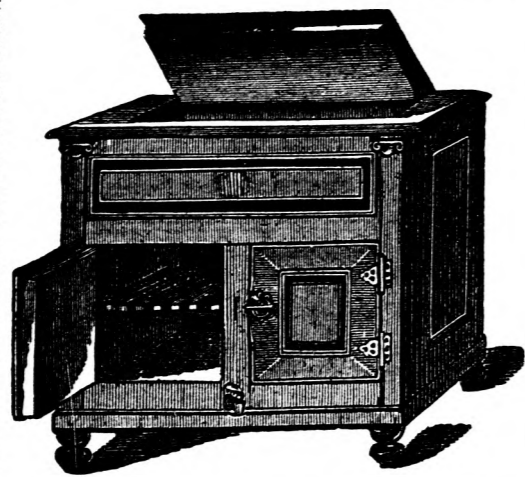
Diks Lajos, **Schmidt Dávid,**
jegyző. bír.

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és disztribútor

ZOMBOR. (Bácska.)

10-3

Dús raktár mindenféle
jégszekrényekben,
(vendéglők, mészárosok és magánosok részére);
fürdőkádakban
és
konyhafelszerelésekben

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúkat elkészíttetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Rácz György

Jolánföldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula (Bácsmegeye), jutányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtisza, Ruprestria Monticola és Riparia Portalis alanyu gyökere fásoltvány, sima zöldoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző. Gyümölcsfák, alma- és körtevadonok, utszéli fák és

MACLURA AURENTIACA

a legjobb és legellentállóbb élő kerítés, végre

Gleditsia élősvény.

Árjegyzéket kívánatra küld az

10-9

INTÉZŐSÉG.

Női divatterem.

A mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy az eddig is előnyösen ismert **női konfekció-készítő műtermemet**, megrendelőim buzditására,

női ruha divatteremmé

alakítottam át. A midőn erről a m. tisztelt hölgyközönséget értesitem, becses figyelmüket divattermemre bátorodom felhívni, egyben megjegyzem, hogy továbbra is **női konfekciókat** is készítek.

Vidéki megrendeléseknél mérték- és próbavétel végett készséggel kimegyek.

Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy t. megrendelőim teljes megelégedését kiérdemeljem.

A m. tisztelt hölgyközönség b. megrendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

MARKOVITS IMRE,
női konfekció és ruhakészítő.

12-5 Lakás: Deák Ferenc-körút (Korzó).

Faépitmények

rothadását, azokon **gombaképződést** legbiztosabban megakadályoz, **falgombát, faldedvességet** legbiztosabban kiirt a

BÁRDOS és BRACHFELD

budapesti műszaki nagykereskedő cég törvényileg védett

AREFACTOR

gyártmánya.

Részletes felvilágosítással készséggel szolgál:

DIETZGEN IMRE FIAI

vas- és fűszerkereskedése **UJVIDÉKEN.**

6-5

1946. szám. kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Kucura község képviselőtestületének 5/kgy. 1902. számú határozata folytán a község határában levő községi (közúti) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítésére az 1890. évi I. t. c. és 610/közgy. ex 1897. számú vármegyei szabályrendelet szoros betartása mellett, nemkülönben az utcák és terek szabályozási vonalainak az 1191/közgy. 1900. sz. vármegyei építési szabályrendelet 1. §-a értelmében elkészítendő műszaki munkálataira nézve ezennel pályázatot hirdetik. Felhívtnak mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen műszaki munkálatok elkészítésére vállalkozni óhajtanak, hogy ez iránti ajánlataikat alulírott elüljárósághoz **folyó évi április hó 10-ig** nyújtsák be. Kucurán, 1902. évi március hó 18-án.

Szakácsy Sándor, Göttel Jakab,
jegyző. 3-3 bíró.

Hirdetmény.

Polgári iskolánk épületében levő 2 fizethelyiséget **folyó évi május hó 3-án délután 3 órakor** városházunk nagytermében tartandó, 500-500 korona kikiáltási árral kezdődő szóbeli árlejtésen folyó évi november hó 1 én kezdődő egymásutáni 3, illetve 6 évre bérbeadjuk.

Bővebb felvilágosítással szolgál alulírott iskolaszéki elnök.

Apatin, 1902. évi március hó 24 én.

Schäffer Jakab, Aman Bálint,
iskolaszéki jegyző. 3-2 iskolaszéki elnök.

Ujdonság!!!

15 perc alatt száradó szobapadló

Email lakk.

1 üveg 2 kor. 40 fl., 1/2 üveg 1 kor. 30 fl.
0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Legfinomabb

Borostyán lakk.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Fehér, vörös és fekete

Email.

Mosdók, ablakdeszkák, hintók stb. mázolására.

Parquet

fénymáz és viasz.

Fehér, sárga és sötétsárga színben.

!!! Nyeregszappan !!!
és bőrszir.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében
ZOMBORBAN. 25-24

Jeney Mihály

okleveles mérnök

mérnöki és műszaki vállalati irodája
Szegeden, Takaréktár-utca 4. sz. alatt.

Elvállalom és a legjutányosabb díjazás és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett teljesítem:

Községi közutak és dűloutak felmérését, kitérését és törzskönyvvezését, az utakról szóló 1890. évi I. t. c. és a 610. kgy. 1897. számú vármegyei szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelően.

Belsősegek és külső határok mindenféle szabályozási munkálatait és térképek készítését.

Legelőfelosztások és határtagositások keresztülvitelével kapcsolatos összes mérnöki munkákat.

Építkezésekről tervezeteket és költségvetéseket a legnagyobb gyorsasággal, pontossággal és részletességgel készítek.

Az általam teljesítendő mérnöki munkálatokért minden irányban teljes felelősséget vállalom; különben azoknak szakszerű, kifogástalanul pontos és lekiismeretes végrehajtását már 22 évi sokoldalú mérnöki gyakorlatom — melyből a többi között 9 évet a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál államszolgálatban töltöttem el — is biztosítja.

Utkitűzési, uttörzskönyvvezési, határrendezési és belsősegek szabályozási munkálatokat Bács-Bodrogh vármegyében már eddig is több községben, nevezetesen: Petrovácon, Pacséron, O. Morovicán, Bajsán stb. készítettem és ezidőszent Bács-Földváron készítek.

Szives levélbeli megkeresésekre Bács-Bodrogh vármegye területén bárhol — saját költségemen, minden igény támasztása nélkül — személyesen elutazom és a készíteni szándékolt mérnöki munkálatokra vonatkozólag felvilágosításokkal és utbaigazítással készséggel szolgállok. 10-9

Kiadó lakás.

A Zöldkert- és Orgona-utca sarkán az 576. számú házban egy 3 szobás és egy 2 szobás utcai lakás minden hozzátartozóval **f. évi május 1-étől** bérbeadandó. Bővebbet a háztulajdonos.

4-2

Tavaszi újdonságok.

PÁRISI ÁRÚHÁZ

Zomborban, (korzó) a nagytőzsde mellett.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy

a legdivatosabb tavaszi újdonságok

megérkeztek:

angol és francia női kelmék,

BATISZTOK ÚJ DISZEK

Királyvászon vállalat egyedüli raktára.

Teljes tisztelettel
Tuna Gusztáv.

10-7

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

ELŐR
Egész év
Fél évre
Negyed é

A lap mellé
küldemény
nek, anyagi
nosna

Egyes szám

A villamos

Városunk
tárgyában tartó
a felvetett kérdé
gesség szerint a
javaslatok előle
bizottságot küld
Pál főispánnal l
szasan tárgyalta
és mint értesít
hozzá látott.

A bizottság
a tárgyalások
tudjuk tehát az
zottságnak a köz
illetőleg. Meg
ezen bizottság i
fogja sorolni a

Az teljesen
világításunk leg
a legegészségese
legkényelmesebb
valamennyi edd
világítási mód,

A kérdés e
házi kezelés mell
Zombor város tör
már házi kezelés
igen előkelő he
vállalati forma
nitás.

Mi egyenlő
kezelés mellett
tartjuk ezt a vá
tekintetben előny
hogy ha reális
valaki, hogy a
lesz, készséggel
tatni.

A házi kez
lésének egy hat
az, hogy a va
feladatai vannak

A „BA

Paras

Ia

Ne

Or

A

La

A

Ta

Az

So

Ta

A

Me

—

Ne

Ak

Or

Ar

Na

Üg

A

S

Sz